

Vergaderjaar 2018–2019

35 166

Raming der voor de Tweede Kamer in 2020 benodigde uitgaven, alsmede aanwijzing en raming van de ontvangsten

Nr. 3

BEGROTINGSTOELICHTING (UITGAVEN EN ONTVANGSTEN)

1. Algemeen

a. Algemene uitgangspunten

Tussen de Eerste en Tweede Kamer en de regering zijn afspraken gemaakt over het financieel beheer (bijlage bij Kamerstuk 29 833, nr. 17). Afwijking door de regering in de ontwerp rijksbegroting van de door de beide Kamers opgestelde Ramingen kan in beginsel niet aan de orde zijn, tenzij hiervoor een evident zwaarwegende reden bestaat.

Voorafgaand aan het vastleggen van deze afspraken is het begrip «evident zwaarwegende reden» nader toegelicht door de Minister van Financiën tijdens de behandeling van de wijziging van de Comptabiliteitswet in de Eerste Kamer (Kamerstuk 29 833, C):

«In het licht van het met de Tweede Kamer gevoerde plenaire debat over het onderhavige wetsvoorstel heeft het kabinet besloten om algemene efficiencytaakstellingen voortaan niet meer door te vertalen naar de begrotingen van de beide kamers. De aangehaalde, eerdere opmerking van de regering waaraan wordt gerefereerd, moet thans zo worden geïnterpreteerd dat zowel een toets op passendheid in het budgettaire beleid als een toets op doelmatigheid, waarbij ook naar de kostenonderbouwing wordt gekeken, slechts op zeer marginale wijze zullen plaatsvinden.»

Uitgangspunt daarbij is dat de Eerste en Tweede Kamer in eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor het financiële beheer en dat de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zich strikt beperkt tot de verantwoordelijkheden die voortvloeien uit de Comptabiliteitswet 2016.

Controle achteraf is daarbij een instrument om te beoordelen of beide Kamers bij hun financieel beheer binnen de grenzen blijven die de Comptabiliteitswet stelt. Daartoe worden de administraties van beide Kamers jaarlijks gecontroleerd door de Rijksauditedienst en vindt periodiek overleg plaats met deze dienst.

b. Financiële uitgangspunten

Het uitgangspunt voor de Raming 2020 is het meerjarencijfer voor dat jaar zoals opgenomen in hoofdstuk IIA van de rijksbegroting voor 2019 met betrekking tot de bovengenoemde artikelen (Kamerstuk 35 000 IIA).

De mutaties naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2019 hebben betrekking op het jaar 2019 (en op de jaren na 2019).

De afronding van de Rijksbegroting is later dan de behandeling van de Raming in de Kamer. Uit deze afronding kunnen nog generieke mutaties voor de Raming voortvloeien, die vanzelfsprekend nog niet zijn verwerkt.

c. Opbouw

De Raming van de uitgaven en ontvangsten van de Tweede Kamer keert terug in drie artikelen van hoofdstuk IIA (Staten-Generaal) van de Rijksbegroting:

- artikel 2: Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer, alsmede leden van het Europees parlement
- artikel 3: Wetgeving en controle Tweede Kamer
Mede-wetgeving en controle van de regering zijn de kerntaken van de Kamer. Onder dit artikel vallen alle apparaatsuitgaven ofwel alle kosten van de ambtelijke organisatie en van de fractieorganisaties, de uitgaven voor onderzoek en kennisverrijking, de kosten van publicaties, de reiskosten van commissiedelegaties naar het buitenland, alsmede de bijdrage van de Tweede Kamer aan de kosten van ProDemos.
- artikel 4: Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer
Onder dit artikel vallen alle uitgaven ten behoeve van de deelname van de gemengde delegaties uit beide Kamers naar de interparlementaire organen.

Bij elk artikel zullen de algemene doelstelling, de geraamde uitgaven en ontvangsten alsmede enkele kengetallen worden gepresenteerd. In een afzonderlijke bijlage, de Staat van de Kamer 2018¹, zijn prestatiegegevens over 2018 opgenomen.

De meer specifieke doelstellingen en bedrijfsvoeringsaspecten zijn niet per artikel in deze toelichting opgenomen, maar alle vermeld in de uitvoerige begeleidende brief (Kamerstuk 35 166, nr. 1).

In de budgetverdelingstabellen wordt geen onderscheid gemaakt tussen reeds aangegane verplichtingen en vrije beleidsruimte. Bij de Tweede Kamer zijn de verschillende budgetten te beschouwen als apparaatskosten en is de vrij beïnvloedbare ruimte beperkt.

Vanwege de bijzondere positie van de Staten-Generaal wijkt deze presentatie op deze punten af van de in de Rijksbegrotingvoorschriften (Rbv) voorgeschreven sjablonen en richtlijnen.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

2. Artikel 2: Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer, alsmede leden van het Europees parlement

Onder dit artikel worden rechtspositionele uitgaven aan leden en oud-leden van de Tweede Kamer, alsmede hun nagelaten betrekkingen, evenals de schadeloosstelling aan de Nederlandse leden van het Europees parlement geraamd².

De Tweede Kamer draagt ingevolge de Wet schadeloosstelling leden Tweede Kamer (Stb. 1997, nr. 250), de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Stb. 1969, nr. 594) en de Wet schadeloosstelling leden Europees parlement (Stb. 1979, nr. 379) zorg voor de uitgaven ten behoeve van:

- schadeloosstelling van de leden van de Tweede Kamer (artikel 2.1);
- de reis- en overige kostenvergoedingen van de leden van de Tweede Kamer (artikel 2.1);
- de wachtgelden van oud-leden van de Tweede Kamer (artikel 2.2);
- de pensioenen van oud-leden van de Tweede Kamer en hun nabestaanden (artikel 2.2);
- de schadeloosstelling van de Nederlandse leden van het Europees parlement (die niet door het Europees parlement betaald worden) (artikel 2.3).

Het betreft de volgende aantallen gerechtigden met de bijbehorende uitgaven.

Tabel 1: aantallen gerechtigden pensioenen en wachtgelden oud-leden

Aantallen deelgerechtigden	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pensioenen oud-leden	452	455	460	455	448	442
Wachtgelden oud-leden	66	55	36	15	69	62
Totaal	518	510	496	470	517	504

In de onderstaande tabel worden de uitgaven ten behoeve van de leden en oud-leden Tweede Kamer weergegeven.

Tabel 2: budgettaire gevolgen (x € 1.000,-)

Artikel 2:	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer (in € 1.000)						
2: Uitgaven t.b.v. leden en oud-leden Tweede Kamer, alsmede leden van het Europees parlement						
Verplichtingen	31.525	31.525	33.060	32.045	32.045	31.525
Uitgaven	31.525	31.525	33.060	32.045	32.045	31.525

² Vanaf de zittingsperiode in het voorjaar van 2009 wordt de schadeloosstelling op twee leden na betaald door het Europees parlement (en niet meer door de Tweede Kamer). Bij de verkiezingen van 2014 is één van deze twee leden herkozen en de schadeloosstelling van deze Europarlementariër drukt zeker nog tot de volgende verkiezingen van het Europees parlement (mei 2019) op de begroting van de Tweede Kamer.

Artikel 2: Uitgaven ten behoefte van leden en oud-leden Tweede Kamer (in € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1. schadeloos- stelling	20.900	20.900	20.900	20.901	20.901	20.901
2. pensioenen en wachtgelden	10.516	10.516	12.051	11.035	11.035	10.515
3. schadeloos- stelling Europar- lementariërs	109	109	109	109	109	109
Ontvangsten	86	86	86	86	86	86

In onderstaand overzicht zijn, als kengetallen, de gerealiseerde uitgaven en gemiddelden van de artikelonderdelen opgenomen voor de jaren 2016–2018 en prognoses voor 2019 en 2020.

Tabel 3: gemiddelde uitgaven per lid

Artikel 2: Uitgave ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer (in € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020
2.1. schadeloosstelling <i>gemiddeld per lid TK</i>	20.129 <i>134</i>	19.546 <i>130</i>	20.653 <i>138</i>	20.900 <i>139</i>	20.900 <i>139</i>
Eindheffing	2.454	2.635	2.808		
2.2. pensioenen en wachtgel- den	8.606	11.296	10.943	10.516	10.516
2.3. schadeloosstelling leden Europees parlement	103	103	117	109	109
– totaal 1, 2 en 3	31.292	33.580	34.521	31.525	31.525

3. Artikel 3: Wetgeving en controle Tweede Kamer

Onder dit artikel wordt het grootste deel van de apparaatsuitgaven ten behoeve van de uitvoering van de grondwettelijke taken van de Tweede Kamer geraamd, te weten medewetgeving en controle van de regering. De ambtelijke organisatie ondersteunt de Tweede Kamer bij haar taken, waarborgt de continuïteit en kwaliteit, en maakt het werk van de Kamer toegankelijk en inzichtelijk voor de samenleving.

De uitgangspositie voor dit artikel is het meerjarencijfer 2020 gezien vanuit de ontwerpbegroting 2019 aangevuld met (structurele doorwerking van) de mutaties naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2019. De Tweede Kamer heeft «Voorjaarsnotamutaties» (supplettoire begrotingswijziging bij gelegenheid van de Voorjaarsnota 2019) aangemeld bij het Ministerie van BZK. Het gaat hierbij om:

- A) De twee datacenters van de Tweede Kamer worden gemoderniseerd en structureel op een locatie van het Rijk (ODC Rijswijk) ondergebracht. De huidige datacenters zijn aan het einde van de technische levensduur. De verhuizing van de datacenters zit nu op het kritieke pad van de verhuizing naar B67. De raming wordt incidenteel met € 7,7 mln. bijgesteld.
- B) De Tweede Kamer heeft de beschikking over audiovisuele faciliteiten (AV). Dit betreft de productie van de ruwe audio- en videosignalen en wordt aangemerkt als een kritisch bedrijfsproces en (keten)onderdeel van de primaire parlementaire procesgang. Het huidige AV-installatie systeem is aan het einde van de technische levensduur en wordt in B67 vernieuwd volgens het IP (internet protocol) concept. Om het primaire vergaderproces door te laten gaan is een bijstelling van de

raming noodzakelijk om na het zomerreces van 2020 volledig operationeel te zijn in B67. In totaal is een bedrag € 15,5 mln. benodigd (2019: € 13 mln. en 2020: € 2,5 mln.).

- C) In het kader van de Raming 2019 heeft de Tweede Kamer uitgesproken dat (informatie)beveiliging een speerpunt is. Deze uitspraak moet worden gezien in het licht van de toenemende afhankelijkheid van digitalisering enerzijds en de toenemende bedreiging van de informatieveiligheid anderzijds. De prioriteit die de Tweede Kamer geeft aan informatiebeveiliging sluit aan bij de prioriteiten van het kabinet op dit gebied; in verband daarmee beschikte de Tweede Kamer ook in 2018 al over extra gelden voor informatiebeveiliging. Vanaf 2019 wordt de raming structureel met € 3 mln. opgehoogd.
- D) De Europese toegankelijkheidsrichtlijn (EU norm 301 549) in het kader van het VN-Verdrag Handicap schrijft voor dat live video-content van de Tweede Kamer van ondertiteling moet worden voorzien. In 2018 zijn zonder uitzondering alle mondelinge vragenuren ondertiteld en zijn belangrijke debatten ondertiteld. In 2019 wordt dit gecontinueerd (€ 0,2 mln. structureel).
- E) De ambitie van de Tweede Kamer op het gebied van het goed werkgeverschap vertaalt zich naar het realiseren van banen voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in het kader van de Participatiewet. Dit is ook opgenomen in de Raming 2019. De gemiddelde kosten per fte zijn ongeveer € 0,04 mln. In de praktijk wordt steeds meer duidelijk dat het realiseren van deze (beschutte) banen specifieke aanvullende werkplekken vraagt met relatief veel begeleiding.
- F) Het presidium heeft op 23 januari 2019 besloten om alle bezoekers van de Tweede Kamer te gaan registreren ten behoeve van veiligheid. In 2018 heeft een oriëntatie plaatsgevonden waarin de uitkomsten op organisatorisch en technisch gebied zijn uitgewerkt. Ook wordt het systeem voor Identity en Acces management in 2019 vernieuwd.
- G) Versterking fysieke beveiliging. Deze plannen moeten nog nader uitgewerkt worden.
- H) Het presidium heeft op 24 april 2018 besloten dat beelden van de Kamervergaderingen ter beschikking worden gesteld aan zoveel mogelijk mediapartijen, met als doel de Kamerwerkzaamheden voor een zo breed mogelijk publiek zichtbaar en inzichtelijk te maken. Met deze oplossing beëindigt de Tweede Kamer het Samenwerkingsverband Beeldleveranties Tweede Kamer (convenant NOS, RTL, RPO, TK), waarmee een gelijk speelveld wordt gecreëerd voor alle mediapartijen (en niet alleen de partijen die nu deel uitmaken van het Samenwerkingsverband). De Tweede Kamer is hiermee verantwoordelijk voor regie- en beeldleverantie. Hierover zijn afspraken gemaakt met de mediapartijen (vastgelegd in een regiestatuut en met een adviespositie van het Genootschap van Hoofdredacteuren).
- I) Jaarlijks wordt de debat direct app doorontwikkeld om de functionaliteit te borgen.
- J) Het Open data portaal / Gegevensmagazijn (GGM) zorgt ervoor dat openbare parlementaire data uit diverse bronsystemen vanuit één verzamelplek wordt gedeeld.
- K) In 2018 is gestart met het in kaart brengen van de historische boekencollectie van de Tweede Kamer. In totaal heeft de Tweede Kamer ongeveer 800 meter aan oude boeken. Veel van deze boeken zijn in slechte staat. De historisch waardevolle boeken worden schoongemaakt of gerestaureerd ten behoeve van exposities in de Tweede Kamer.
- L) In navolging op het kabinetsbesluit om schoonmaakmedewerkers in dienst van de rijksoverheid te nemen, heeft het presidium op 15 november 2017 ingestemd met de aansluiting bij de Rijkschoon-

maakorganisatie. Dit is per 1 februari 2018 gerealiseerd. Dit leidt tot structureel hogere uitgaven (€ 0,7 mln.).

M) Voor het bezoek aan het parlement door VO-leerlingen zijn in het Regeerakkoord (bijlage bij Kamerstuk 34 700, nr. 34) afspraken gemaakt. Voor de Tweede Kamer is hierdoor budget nodig voor extra beveiligers, extra informatiemateriaal en 2 extra scanners. Het gaat om € 0,5 mln. voor 2019 en € 0,7 mln. structureel vanaf 2020. Hiervoor zijn via de begroting van Ministerie van OCW bij het Regeerakkoord middelen voor vrijgemaakt (begrotingsoverboeking).

N) Binnen de apparaatskosten wordt gezocht naar besparingsmogelijkheden. Op voorhand wordt € 1,0 mln. ingeboekt.

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid

Artikel 3: Wetgeving en controle Tweede Kamer (in € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Uitgaven	129.907	109.989	110.572	108.669	108.708	107.744
3.1: apparaat	69.028	69.032	69.268	69.269	69.286	69.286
Ramingsbijstel- lingen 3.1: apparaat						
a. verhuizing datacenters	7.700					
b. Audiovisuele faciliteiten	13.000	2.500				
c. informatiebe- veiliging	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
d. live ondertite- len	200	200	200	200	200	200
e. participatieba- nen	600	700	750	800	900	900
f. bezoekersregis- tratie	500	178	100	178	100	178
g. versterking fysieke beveili- ging	pm	pm	pm	pm	pm	pm
h. Kamerbeelden	700	400	400	400	400	400
i. debat direct app	100	100	100	100	100	100
j. open data portaal (GGM)	500	300	300	300	300	300
k. historische boekencollectie	400	200				
l. Rijkschoon- maakorganisatie	700	700	700	700	700	700
m. bezoek parlement door VO leerlingen	500	700	700	700	700	700
n. ruimte binnen eigen begroting	0	- 1.000	- 1.000	- 1.000	- 1.000	- 1.000
Subtotaal						
Ramingsbijstel- lingen	27.900	7.978	5.250	5.378	5.400	5.478
3.2: kennis en onderzoek	2.271	2.271	2.271	2.271	2.271	2.271
3.3: publicatie officiële documenten	1.832	1.832	1.832	1.832	1.832	1.832
3.4: fractiekosten	26.455	26.455	29.530	27.497	27.497	26.455
3.5: uitzending leden	442	442	442	442	442	442
3.6: parlemen- taire enquêtes	-					
3.7: bijdrage ProDemos	1.979	1.979	1.979	1.980	1.980	1.980
Ontvangsten	3.966	3.966	3.966	3.966	3.966	3.966

Kengetallen zijn opgenomen in de Staat van de Tweede Kamer 2018 (bijlage³).

4. Artikel 4: Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer

Onder dit artikel zijn de uitgaven geraamd ten behoeve van gezamenlijke activiteiten van Eerste en Tweede Kamer, te weten deelname aan activiteiten van interparlementaire organen.

Tabel 5: budgettaire gevolgen van beleid

Artikel 4: Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer (in € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Verplichtingen	1.491	1.491	1.491	1.491	1.491	1.491
Uitgaven	1.491	1.491	1.491	1.491	1.491	1.491
3. interparlemen- taire betrekkin- gen	1.491	1.491	1.491	1.491	1.491	1.491
Ontvangsten	23	23	23	23	23	23

Het betreft de volgende uitgavenposten:

- uitzending van Kamerleden naar internationale organisaties;
- aandeel van Nederland in de kosten van interparlementaire organen;
- contacten tussen de (voormalige) parlementen van het Koninkrijk;
- ontvangst van buitenlandse parlementsleden en delegaties van internationale organisaties;
- de activiteiten van de Nederlandse groep van de Interparlementaire Unie (IPU).

In onderstaand overzicht zijn, als kengetallen, in meerjarig perspectief (2012–2016) de uitgaven met betrekking tot dit artikel opgenomen. Voorts zijn, afgeleid hiervan, gemiddelden per Kamerzetel (van Eerste en Tweede Kamer) opgenomen.

Tabel 6: gemiddelde uitgaven per lid

Artikel 4: Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer (in € 1.000)	2014	2015	2016	2017	2018
Interparlementaire betrekkin- gen	1.799	1.357	1.070	1.007	1.171
totaal artikel 4	1.799	1.357	1.070	1.007	1.171
<i>gemiddeld per zetel (225)</i>	<i>8</i>	<i>6</i>	<i>5</i>	<i>4</i>	<i>5</i>

De hogere uitgaven in 2014 houden verband met de organisatie door Nederland van de Parlementaire Assemblee van de NATO in november 2014 te Den Haag.

Risico's

De tijdelijke huisvesting naar B67 brengt een mogelijk risico mee. Het gebouw dient aangepast te worden aan de functionaliteiten van een parlement. Hier kunnen mogelijk extra investeringen uit voortvloeien waarin de planfase geen of onvoldoende rekening is gehouden.

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl